

Supplement til Liber Daticus Roskildensis.

Af C. A. Christensen.

Som bekendt hviler vort kendskab til det i 1728 brændte haandskrift af Liber Daticus Roskildensis paa tre senere historikeres udtog af dette, nemlig af Peder Olsen og Hamsfort d. y. i det 16. og Th. Bartholin i det 17. aarhundrede. Franciskanermunken Peder Olsen har i sine iøvrigt righoldige samlinger¹ kun enkelte steder i marginen anført udtog fra anniversariebogen. De er dog saa faa, at vi vilde være yderst slet stillet, om vi ikke havde Hamsforts og Bartholins arbejder at støtte os til. Hamsfort har i sine to arbejder, Chronologien og Roskilde Bispekrønike, ialt 232 notitser fra Liber Daticus, desværre kun i stærkt bearbejdet og forkortet form. Bartholin har i bind F af sine Collectanea — trykt SRD. III 265—275 — ordret udskrevet 47 notitser, altsaa betydeligt færre end Hamsfort men til gengæld i deres fuldstændige ordlyd. Dr. *Alfred Otto* har fortjenstfuldt samlet dette spredte og spredt trykte stof til en rekonstruktion af den middelalderlige anniversariebog og til det formaal yderligere gennemgaaet de Bartholinske folianter i samlingen E Don. Var. fol. 1; herved lykkedes det ham at fremdrage 19 hidtil ukendte og utrykte notitser foruden nogle udtog af anniversariebogens kalendariske del.

Hans udgave² bestaar saaledes af 232 Hamsfortske register + 66 fuldstændige Bartholinske ekscerpter af den tabte anniversariebogs obituarnotitser. Af disse 66 notitser

¹) AM. 107 8vo.

²) Alfred Otto, Liber Daticus Roskildensis. Kbh. 1933. Med hensyn til tekstforhold og tidligere tryk se p. 23—27.

er de 58 identiske med regester hos Hamsfort — men alt-saa ordret gengivne — kun til de 8 findes ingen tilsvarende regest hos denne. Det vil sige, at anniversariebogen i Ottos rekonstruktion bestaar af 240 notitser. Nu er Otto klar over og fremhæver, at dette antal ikke dækker den tabte anniversariebogs hele omfang¹, idet gode grunde taler for, at dette antal har været større².

Dette synspunkt kan bekræftes ved fremdragelse af et hidtil ukendt kildemateriale, nemlig haandskriftet *Additamenta folio 82*, tidligere Universitetsbiblioteket, nu paa det Kongelige Bibliotek i København. I dette bind, *Eclogæ historiæ Danicæ chronologicæ*, der ved en nærmere betragtning viser sig at være et første udkast af Bartholin til hans berømte *Annales Ecclesiastici*, findes afskrevet 114 notitser fra *Liber Daticus Roskildensis* i fuldstændig udskrift. En sammenligning med de hidtil kendte Bartholinske notitser i E Don. Var. fol. 1, bind F og *Annales* bind 17—19 viser, at de 61 notitser der findes i disse alle genfindes i *Additamenta fol. 82*. Dette kunde tyde paa, at *Additamenta fol. 82* simpelthen er forlæg for afskrifterne i de andre Bartholinske haandskrifter, der saaledes ikke direkte skulde gaa tilbage til *Liber Daticus Roskildensis*, men kun indirekte gennem *Additamenta fol. 82*. Herimod strider tilsyneladende, at 5 notitser³ samt en optegnelse af kalendarisk karakter som Otto har fundet i bindene 10, 11 og 13, ikke genfindes i *Additamenta folio 82*. De nævnte bind hører imidlertid til en særgruppe indenfor de Bartholinske samlinger, idet bind 10—13 omfatter: *Antiquitates Danicæ*. Forklaringen paa, hvorfor netop disse udtog af *Liber Daticus* ikke findes i *Additamentahaandskriftet*, giver

¹) Otto p. 24 note*.

²) Otto p. 151—52 og 188—89.

³) I virkeligheden er der 6, idet Otto har overset en notits, cf. Arh-nung, Roskilde Domkapitels Historie p. 149 og nedenfor under 1266 12. IV.

en nærmere undersøgelse af de Bartholinske haandskrifters genesis.

Thomas Bartholin d. y. blev 1684 i en alder af 25 aar udnævnt til professor i Antiquitates¹. Og netop »antiquiteterne« viser han sin første interesse. Bind 10—13 i E. Don. Var. fol. 1 hører denne periode til. Indholdet bestaar af materialeindsamling til hvad vi vilde kalde et middelalderligt realleksikon², ordnet efter saglige begreber, f. eks. Militia, Arma, Festa, Nautica, Magica, Exules osv. Under Vestes findes den af Otto p. 35 trykte notits om fru Cecilie fra Liber Daticus. Under Res Litteraria og Ecclesiastica de sammesteds trykte notitser om hr. Jens Pedersen og om kanniken hr. Jens. Under Officia et Dignitates findes tre notitser fra Liber Daticus³. Paa grundlag af dette materiale skrev Bartholin sin berømte bog Antiquitatum Danicarum etc. der udkom 1689. Da var Bartholin dog allerede i gang med den næste store opgave⁴: at skrive kirkens historie i middelalderen. Den første stofindsamling hertil er Additamenta fol. 82. Bindet bestaar i hovedsagen af udtog og henvisninger til Hvitfeld, dernæst til andre trykte forfattere Krantz, Baronius, Bollandus, Scherer osv. og omfatter ligesom Hvitfeld tiden ca. 800—slutningen af 16. aarh. Af utrykte kilder citeres alene Liber Daticus Lundensis (recentior) og Liber Daticus Roskildensis, fra den sidste som sagt 114 notitser, samt nogle Inscriptiones fra domkirken i Roskilde. Med andre ord, mens Bartholin ved sit første arbejde kun havde interesseret sig for notitserne i Liber Daticus Roskildensis forsaavidt de gav oplysninger om kulturforhold, udskrev han i anden omgang et langt større antal notitser til belysning af kirkens historie.

¹) R. Paulli i Illustreret Dansk Litteraturhistorie I 2, p. 776 og Ellen Jørgensen, Historieforskning og Historieskrivning i Danmark indtil Aar 1800, p. 139.

²) Bd. 10, 11 og 13 er udarbejdet af Bartholin, bd. 12 af Arne Magnussen efter tilsvarende synspunkter over islandske kilder.

³) Otto p. 36 og 51 og nedenfor 1266 12. IV.

⁴) Ellen Jørgensen p. 141.

Additamentabindet viser dog kun Bartholins forarbejde til kirkehistorien paa dets første stadium. Ved fortsat ekscerpering af trykte udgaver og storstilet afskrivning af utrykt materiale svulmede stoffet enormt op. Medens Bartholin endnu i *Antiqvitates* kun citerer afskriftssamlinger i bd. A — brændt 1728 — udvides disse samlinger nu med bd. B—K. Ekscerptssamlingerne fra den trykte litteratur — der ifølge sagens natur oprindelig maa have været udskrevet paa sedler — kunde ikke længere rummes i Additamentabindet. I stedet for dette, der som sagt omfattede hele tiden fra ca. 800—16. aarh., anlægges nu 9 annalbind, hvert omfattende 100 aar; disse bind er et kronologisk ordnet repertorium til saavel den trykte litteratur som til afskriftssamlingerne i bindene A—K. Herved var Additamentabindet med dets hovedvægt paa Hvitfeld bleven forældet, og det meste af dets indhold kunde kasseres. Dog ikke alt, for eks. ikke notitserne fra *Liber Daticus Roskildensis*. Disse er alle overstreget, hvad der sikkert betyder at de paa ny er bleven udskrevet paa sedler og paa grundlag af dette seddelmærkemateriale er indførelserne i de nye bind sket. En del indførtes i annalbindene 17—19, omfattende tiden 1000—1300, en del i afskriftssamlingen F, men en del — 53 af de oprindelige 114 notitser — optages ikke. Maaske har Bartholin kasseret dem som betydningsløse, snarere er de dog bortkommet ved en fejltagelse, idet Bartholin flere gange ses at citere Hamsforts udtog af notitser fra *Liber Daticus*, som i deres fuldstændighed findes udskrevet i Additamenta¹. At han i nogen grad har mistet overblik over sit stof er forklarlig i betragtning af, at hans samlinger i løbet af faa aar — han døde allerede 1690 — svulmede op til at omfatte mere end 30 haandskrevne folianter².

¹) Nemlig 1241 28. IX; 1279 2. VII; 1282 27. VIII; 1283 17. X; 1286 21. XI; 1289 28. IV.

²) Foruden nogle nu tabte bind findes 27 bind i samlingen E Don. Var. fol. 1; 7 bind i Additamenta fol. 82—88. De førstnævnte bind er en gave til Universitetsbiblioteket fra Bartholins sonnekone 1762, de

Additamenta fol. 82 er da ikke alene righoldigere, men ogsaa forlæg for afskrifterne i bd. F og i annalerne bd. 17—19. Som helhed er der dog ingen større forskel i læsemaade i de to tekstforlæg. De forskelle, der findes, er anført nedenfor. Af principiel interesse er Bartholins bemærkning til notitsen 1399 15/8. I bind F p. 117 findes udfor denne notits tilføjet med Arne Magnussens haand: adde CCC. illius enim circiter temporis scriptura est in Codice hoc loco. Otto mener, at der af dette fremgaar, at Arne Magnussen har sammenlignet Bartholins afskrift med originalen, hvilket som han siger bestyrker os i vor tillid til afskriften¹. Af Additamenta fremgaar dog, at Bartholin ligefrem har stillet et konkret spørgsmaal, hvis besvarelse har krævet et eftersyn af den originale notits². Arne Magnussen har gjort dette, men han har ikke sammenlignet alle de afskrevne notitser, men kun denne med originalen. Dette følger nemlig af et andet forhold. Bartholin ses meget hyppigt at begaa den lapsus under afskrivningen af en bestemt maanedes notitser at henhøre kalendas-angivelserne til den maaned, hvorunder notitsen stod, i stedet for som rigtig til den efterfølgende. Jens Grands dødsdag opgives saaledes som 4. kal. Maii i stedet for som rigtig 4. (eller 3.) kal. Junii³. Ingen af disse fejl i Additamenta er rettet i de senere afskrifter, men heraf følger, at disse ikke kan være sammenlignet med originalen, thi saa vilde givetvis en del af disse aabenlyse fejl være bleven rettet.

Med det nye stof er der mulighed for at tage stilling til

sidstnævnte stammer ifølge samlingens haandskrevne katalog fra en gave af professor Möllmann († 1778). Af disse er 82 ovenfor omtalt, 83—85 er renskrift af Annales, 86—87 renskrift af Antiquitates, og 88 renskrift af bind 14 i E Don. Var. og omfatter den af Bartholin paa grundlag af sit store materiale udarbejdede kirkehistorie indtil 1024, et for sin tid fremragende arbejde. Begge samlinger findes nu paa det Kongelige Bibliotek.

¹) Otto p. 95 note 189.

²) Se nedenfor under 1399 15. VIII.

³) Otto p. 69, cf. p. 25 og nedenfor under 1408 22. V.

det omdiskuterede spørgsmaal om omfanget af den tabte Liber Daticus Roskildensis. *Arhnung* har hævdet, at selv Hamsforts 232 register kun giver en brøkdel af originalens notitser, idet han med en henvisning til Liber Daticus Lundensis mener, at originalen har haft mindst 3 gange saa mange notitser som Hamsfort har. Efter hans mening har Hamsfort — ligesom Bartholin — oversprunget alle notitser uden aarstal¹. Derimod var *Ellen Jørgensen* af den opfattelse, at man 1274 ved anlæggelse af den nye anniversariebog ved Roskilde kapitel i det væsentlige har undladt at tage hensyn til de fleste af de notitser af nekrologisk karakter, som har været at finde i kapitlets ældre necrologium².

Hendes skøn maa ramme det rigtige af følgende grunde. Bartholin indleder Additamentabindet med et afsnit: Primordia. Incerti temporis. Under dette afsnit opfører han bl. a. alle notitser fra anniversariebogen uden aarstal, men i den rækkefølge de stod i originalen, d. v. s. efter maanedsdagen. Disse notitser er dog, sammenlignet med hvad der maa have staaet i et ældre necrologium, saa faa, at der heraf maa sluttes, at anniversariebogen 1274 ikke kan have haft ret mange notitser af den art. At Bartholin skulde have foretaget et udvalg blandt de udaterede notitser er lidet sandsynligt i betragtning af de gennemgaaende lidet kendte personer, disse nævner.

Til det samme resultat leder en statistisk betragtning. Peder Olsen har ca. 30 gange anført udtog fra gavebogen³. Hvis Hamsforts 232 register nu kun gengav en tredjedel af originalens omfang, maatte man vente, at Peder Olsen havde adskillige udtog som var forskellig fra Hamsforts. Men alle hans udtog falder sammen med Hamsforts. Og Bartholin har i Additamenta 114 udtog og i Antiquitates 6, ialt 120, af hvilke de 92 falder sammen med Hamsfort,

¹) Om Roskilde Gavebog. Fra Københavns Amt 1934, p. 382—83.

²) Hist. Tidsskr. 10. rk. II, 662—63.

³) Citeret i noterne i Ottos udgave.

mens 28 ikke findes blandt Hamsforts 232 regester. Efter dette forhold maa man være berettiget til at skønne, at originalen har haft ca. 330 notitser. Af disse kendes de 120 i fuldstændig ordlyd fra Bartholin, 140 alene fra Hamsfort, ca. 70 er gaaet tabt; til 45 af disse faar vi indirekte kendskab gennem de af Otto trykte anniversarie- og distributionslister fra omkr. 1460¹.

Ved udgivelsen af de i deres fuldstændige form hidtil ukendte 53 nye notitser fra Additamenta fol. 82 er fulgt samme principper, som Otto har anvendt i sin udgave. Da de her trykte notitser kun kan benyttes i forbindelse med hovedudgaven, er der taget afstand fra at genoptrykke de til originalnotitserne svarende Hamsfortske regester; i noterne er der her henvist til Ottos tryk og dermed tillige til hans eventuelle noter. Til de nye notitser, der er uden aars-tal, er der i spids parentes tilføjet det aar eller det tidsafsnit, indenfor hvilket de maa være affattet; i noterne er der gjort rede for grundene hertil. Ved de obituarnotitser fra 12. aarh., hvortil der svarer notitser i Lundekapitels necrologium, er den parallelle tekst fra dette anført under teksten. Teksten i Otto er endvidere sammenlignet med teksten i Additamenta; afvigende læsemaader er anført ligesom foliosiden i Additamenta fol. 82 er angivet i marginen.

8. V. <Omkr. 1090> f. 41v. [VII Id. Maij.

Obiit Sveno Magnus rex Danorum filius Estridis regine sororis Kanuti Senis MLXXIIII. qui ecclesiam Roskildensem in multis dotavit, et regina Margareta, qve contulit fratribus bona qve habuit in Gythingæhæræth, quorum anniversarium fiat celeberrime cum IX. lectionum vigiliis, quibus et misse quam dicat unus canonicus, aperto ciborio, intersint una cum scolariibus choralibus, omnes beneficiati in ecclesia Roskildensi tunc presentes = Otto 37—38].

¹⁾ Otto p. 151—52.

*NB. Eo die non obiisse, sed anniversarium eorum celebrari*¹.

9. VIII. (Før V. Id. Aug.
1123) f. 4v.

Ob. Richardus prepositus².

24. V. (1124) f. 4r. *ad Otto 38: Aarstallet 1125 findes ikke i Additamenta.*

9. VIII. V. Id. Aug.
(1135—39) f. 4v.

Ob. . . . Findarus diachonus huius ecclesie canonicus³.

¹) Den indenfor parentes trykte tekst har tidligere været udgivet af Langebek, SRD. III, 265, og af Otto efter Bartholin F. Alligevel er notitsen her undtagelsesvis genoptrykt efter Bartholin, Additamenta 82, dels fordi der her findes en tilføjelse af Bartholin, der ikke findes i F, dels fordi udgiveren af dette supplement i en samtidig afhandling andetsteds mener at kunne paavise, at de dele af notitsen der er kursiverede, er af langt yngre oprindelse end notitsen om dronning Margrete, der alene kan antages at være original, medens det øvrige antageligt er affattet engang i 15. aarh. Dronning Margrete maa være Harald Heins Hustru, der maa være død efter bisp Svend Normands (ca. 1073—1088) udvidelse af præbendernes antal ved Roskilde kapitel til femten, se omtalte afhandling: Estrids og Dronning Margretes gaver til Roskilde kapitel.

²) Herefter følger under samme dag notitsen om Findor, cf. efterfølgende notits. — En Ricardus prepositus nævnes alene i det brudstykke af den ældgamle liste over Roskilde kirkers benefactores, som Stephanus aftrykker efter en afskrift fra 13. aarhundrede, Saxo (1644), Prolegomena p. 11, Otto p. 166—67. I denne liste nævnes han umiddelbart efter bisp Svend, død 1088. Han omtales derimod ikke i Necrologium Lundense, hvorefter man med rimelighed kan slutte, at hans dødsaar ligger forud for 1123, fra omkring hvilken tid domkapitlerne i Lund og Roskilde stod i broderskabsforbindelse med hinanden, cf. Weibull, Necrologium Lundense, Indledning LXI. Hermed stemmer ogsaa, at han stod opført før Findor, hvis dødsaar palæografisk kan bestemmes til 1135—39, cf. ndf.

³) Forud gaar notitsen om provst Richard, cf. ovf. Den korresponderende indførsel i Necrologium Lundense er af Weibull palæografisk bestemt til at være sket i tiden 1135—39, cf. Indledning L—LII og LXIII.

20. X. XIII. Kl. Nov.
 <1145-70> Ob. Liudgerus huius ecclesie canonicus¹.
 f. 5r.
24. VII. IX. Kl. Aug.
 <ca. 1158> Ob. magister Arnfastus huius ecclesie canonicus².
 f. 4v.
5. X. III. Non. Oct.
 <ca. 1158> Ob. Hermannus huius ecclesie prepositus³.
 f. 4v.
2. VII. VI. Non. Jul.
 <e. 1170> Ob. Livo Roskildensis canonicus, monachus et sacer-
 dos professus sancte Marie in Ringstadis . . .⁴.

Necrologium Lundense.

9. VIII. Obiit Findor diaconus. Roskildensis canonicus.
 20. X. Obiit Liuthgerus diaconus et canonicus sancti Lucii.
 24. VII. Obiit Arnfastus canonicus sancti Lucii.
 5. X. III. Non. Octobris (= 4. X.) Anniversarius Hermanni pre-
 positi sancti Lucii.

¹) Herefter følger notitsen om provst Tyge, død i tiden 1203—07, cf. ndf. — Ludgers dødsfald er i Necrol. Lund. indført i tiden 1145—70, cf. Weibull l. I. Ligeledes indført i Liber Daticus Lundensis, Weeke p. 268. En kannik Luitgerus nævnes ovf. i den i note 2 omtalte velgørersliste. Maaske den samme. Dog nævner Necrologium Lundense fra samme tid en anden Roskilde kannik Ludger, hvis dødsdag var 16. nov., Weibull p. 104 = Weeke p. 291. En tredje kannik af samme navn og fra samme tid men med dødsdag 25. marts nævnes i Liber Daticus Lundensis, Weeke p. 71.

²) Hans dødsfald er i Necrol. Lund. indført i tiden 1145—70. Titlen magister gør det temmeligt sandsynligt, at han og ikke den under 25. juli afdøde presbyter Arnfast, kannik i Roskilde (Weibull p. 83 og Weeke p. 185) er identisk med den »Arnfastus . . . scholæ ministerio functus» om hvem Saxo fortæller, at han døde efter tre maaneders sygeleje som straf for at have krænket bisp Vilhelms gravfred i forbindelse med gravlægningen af bisp Asser (død 1158 18. april); Saxo (1931) p. 321, cf. Weibull p. 83 note 4.

³) Herefter følger notitsen om provst Salomon, cf. ndf. p. 368. — Hermans dødsfald er indført i Necrol. Lund. af »yngste haand», d. v. s. i tiden 1145—70, og omtales ligeledes af Saxo i forbindelse med bisp Assers gravlæggelse, cf. foregaaende note. Hans efterfølger provst Saxo nævnes første gang ca. 1161, da han af Absalon sendes til Frankrig for at hente abbed Vilhelm til Danmark, Gertz, Vitæ Sanctorum 320—21.

⁴) Herefter notitsen om bisp Trued af Reval, død 1279, se ndf. —

12. I. Pridie Id. Jan.
 <ca. 1190>
 f. 4r. Ob. Emerus Magni regis Waldemari capellanus et
 huius ecclesie canonicus¹.
23. X. X. Kl. Nov.
 <ca. 1194>
 f. 5r. Ob. prepositus Abraham huius ecclesie canonicus².
5. X. III. Non. Oct.
 <ca. 1200>
 f. 4v. Ob. . . . Salomon Lundensis prepositus et huius ec-
 clesie canonicus³.

Livo nævnes ligeledes i den ovf. under Richardus prepositus omtalte velgørerliste, her opført mellem Boso og Isak. Bosos død mindedes i Lund den 22/2. Weibull p. 57, Weeke p. 41. Hans dødsfald er i Nekrologiet indført af »yngste haand«, altsaa i tiden 1145—1170. Isak og Livo mindedes derimod ikke i Lund, deres dødsfald ligger derfor sandsynligvis efter 1170, da broderskabsforbindelsen med Lund hørte op.

¹) Omtales som kong Valdemars kapellan i breve af 1175 25/6 og 1180 6/3. I 1183 21/3 nævnes han som kong Knuds kapellan. I et udateret brev fra omkring samme tid skænker kong Knud ham for de tro tjenester, som han har vist ham og faderen gods i Sabro, hvilket gods Emer derefter ifølge Ømbogen 5 aar før sin død skænkede klostret i Øm, Gertz, SMD. II 168.

²) En kannik Abraham deltog som udsending fra kapitlet i Roskilde i kirkemødet 1187 el. 1188 i juli maaned, Ribe Bispekrønike, Kirkeh. Saml., cf. Rep. nr. 52. Da Andreas Sunesen i et udateret brev til Æbelholt kloster fra omkr. 1194, SRD. VI, 144 kaldes provst i Roskilde, hvad han imidlertid paa grund af sin alder, født ca. 1167, næppe kan have været ret længe, har Abraham antagelig været hans forgænger som provst. I Absalons testamente nævnes Tyge som provst i Roskilde, Erslev, Testamenter 3 nr. 2.

³) Forud gaar notitsen om provst Herman, cf. ovf. ca. 1158. — Omtales sidste gang som provst i Lund 1196 21/3 i privilegiet til Guldholm, SRD. 324, Hasse I p. 104. Nævnes i Necrologium Lundense som provst i diakonlisten, Weibull p. 122. Højst ejendommelig nævnes han i Liber Daticus Lundensis under samme dag og paa denne maade: »III Non. Oct. Obierunt Et Salomon huius ecclesie canonicus«, Weeke p. 254. Det sjældne navn og den fælles dødsdag borger for at det maa dreje sig om samme person. Ifølge Weeke er hans navn indført i Lunde gavebog af en haand fra slutningen af 12. aarh.

21. III. XII. Kl. April
1201 f. 68v. Ob. Absalon Lundensis archiepiscopus¹.
29. VII ???
f. 4v. (1206) *ad Otto 41*: (ubi manu recentiori additum): *Addita-
menta har*: Hic manu recentiori sequentia adscripta.
20. X. XIII. Kl. Nov.
<1203-07>
f. 5r. Ob. . . . Prepositus Thoko huius ecclesie canonicus².
31. V. 1225
f. 75v. *Ad Otto 45*: Syundo læs Svundo.
22. IV. 1231 X. Kl. Maij.
f. 77v. Ob. Ethlæ, qve altari contulit VIII. marchas argenti
M. C. C. XXXI³.
11. IX. 1239 III. Id. Sept.
f. 77v. Ob. magister Petrus frater Remberti huius ecclesie
canonicus. M. CC. XXXIX⁴.
28. IX. 1241 IIIL. Kl. Oct.
f. 79v. Ob. prepositus Petrus filius Ingvari. M. CC. XLI⁵.
12. I. 1242 *ad Otto 46*: Ecclesiæ Roskildensis læs huius ecclesie
f. 80r. *efter* Decanus *tilføj* M. CC. XL. secundo.
24. I. 1242 *ad Otto 47*: eiusdem Ecclesiæ læs: huius ecclesie *efter*
f. 80r. *Cantor tilføj*: M. CC. XLII.

¹) Cf. Otto 41 efter Hamsfort.

²) Forud gaar notitsen om Ludger cf. 20. X 1145—70. — Provst Tyge omtales i Absalons testamente 1201 f. 21/3, Erslev, Testamenter 3 nr. 2. Han skænkede iflg. Sorø gavebog SRD. IV, p. 483 gods til klostret i kong Valdemars regeringstid og da Andreas Sunesen var ærkebisp. Begravet i Sorø, SRD. IV, p. 543 og 554. Hans efterfølger provst Peder opholdt sig 1208 marts, Bull. Dan., p. 62, ved kurien.

³) Er sikkert identisk med den Edele, som var gift med marsken Jens, † 1212, søn af Esbern Snare, og derefter med Asser Julianesen, SRD. IV. 543. Begravet i Sorø, SRD. IV. 554. Otto p. 46 efter Hamsfort.

⁴) Otto p. 46 efter Hamsfort.

⁵) Otto p. 46 efter Hamsfort og Bartholin 19, ligeledes efter Hamsfort.

2. IV. 1244 *ad Otto 47*: Harpestreng læs Harpæstreng.
f. 80r.

19. V. 1246 XIII. Kl. Iun.
f. 80r.

Ob. felicitis recordationis dominus Iacobus Sunonis filius M. CC. XLVI. qvi de villa Ostæthæ prebendam unam fecit, et duos mansos terre in Auhæthør ad vinum contulit ad celebrationem divinorum per dyocesim Roskildensem¹.

1. I. 1255 Kl. Jan.
f. 85r.

Ob. Petrus Sibilla huius ecclesie canonicus anno domini M. CC. LV. qvi contulit ad anniversarium suum celebrandum fundum unum sine domibus situm iuxta portam sancte Clare ad meridiem².

20. I. 1255 XIII. Kl. Febr.
f. 85r.

Ob. Petrus Rufus huius ecclesie canonicus. M. CC. LV³.

11. IV. 1264 III. Id. Apr.
f. 88r.

Ob. Nicholaus Iurussun huius ecclesie canonicus M. CC. LXIII. qvi construxit et dotavit altare inter altare sancti Andree et sancti Thome⁴ de bonis suis patrimonialibus in Herslef et Ferslef⁵.

13. VI. (ca. 1264–80) Id. Iun.
f. 4v.

Ob. Petrus Iurussun canonicus huius ecclesie⁶.

¹) Otto p. 47 efter Hamsfort; note 30 efter Peder Olsen.

²) Otto p. 49 efter Hamsfort. — Da Clara klostret først oprettes 1256, stammer stedsbetegnelsen sikkert fra affattelsen af Liber Daticus i aaret 1274.

³) Otto p. 49 efter Hamsfort.

⁴) Hamsfort har misforstaaet denne notits Nicolaus Iurisson qvi construxit et dotavit aram Divorum Andreae et Thomæ; tre altre bliver derved reduceret til eet. Saaledes derfor ogsaa Arhning, Rosk. Kap. Hist. p. 146—47, cf. ogsaa p. 171—72. Men st. Andreas- og st. Thomas altrene opføres da ogsaa hver for sig i Kapitlets Jordebog 1568, AM. 876 4° p. 308 og 312.

⁵) Otto p. 50 efter Hamsfort.

⁶) Søn af Iuris Stigsen, dræbt 1246, cf. Adelsaarb. 1893 p. 155. Han nævnes i al korthed i Genealogia Absalonis. SRD. IV. 547 og i skjold-

12. IV. 1266 II. Id. Apr.
Barth. 13
p. 32¹. Ob. Nicholaus Pætersun qvondam camerarius. M. CC.
LXVI².
14. II. (1267) XVI. Kal. Marcii.
f. 4r. Ob. domina Ingeburgh de Kalendæburgh³, qve con-
tulit unum mansum terre in Hærthinglæsæ⁴ ad altare
beate virginis⁵.
30. VII. 1270 III. Kl. Aug.
f. 86v. Ob. Michael canonicus et cantor huius ecclesie M. CC.
LXX. qvi ad anniversarium suum dedit unum fun-
dum situm inter curiam Johannis Niøclæsun et cu-
riam Claus Bryggæræ parochie s. Olavi⁶.
- 1274 f. 91r. *Anno 1274 confectum Librum Daticum Roskildensem,
licet multa postea adscripta⁷, indicant hec in proemio
(derefter = Otto 32 l. 2 f. n. til 33 l. 19 f. o.).*

frisen i Ringsted, Danm. Kirker V. 144. Ovennævnte kannik Niels Iurissen, † 1264, og hr. Tyge Iurissen, der var gift med Cecilie, datter af Jon Litle, cf. Dipl. Dan. 2. rk. VI nr. 91, og døde 1280 29/3, er de eneste af hans søskende, hvis dødsaar er bekendt. Notitsen er derfor sat til omkr. denne tid. Naar Otto p. 54 note 50 gør Tyge Iurissen til provst i Roskilde, beror det paa en forveksling med provst Tyge, død ca. 1203—07, cf. oyf. p. 369.

¹) Cf. indledningen p. 360 og Arhning, Roskilde Domkapitels Historie p. 149 note 46.

²) Otto p. 50 efter Hamsfort.

³) Ingeborg var datter af Esbern Snare, gift med Peder Strangesen († 1241). Hun var modstander af den Christofferske linie, blev for-
drevet 1262 og døde 1267 i Slesvig, cf. Ellen Jørgensen, Annales Danici p. 118, 119, 166, 208. Hun er uden tvivl identisk med den fru Ingeborg, der nævnes i distributionslisterne fra 15. aarh., cf. Otto p. 212, 136, 152.

⁴) Herringløse, Sømme hrd.

⁵) Se nedenfor under 1322 21. I.

⁶) Otto p. 51 efter Hamsfort.

⁷) Blandt det meget senere tilføjede er sikkert den beregning over Roskildes beliggenhed, maalt i mil, i forhold til Rom og Jerusalem, trykt Otto p. 32, cf. N. E. Nørlund: Danmarks Kortlægning I, p. 15. Det samme gælder antageligt om den astrologiske tabel over uheld-
bringende dage og timer, Otto p. 34.

2. VII. 1279 VI. Non. Jul.
f. 91v. Ob. Thrugotus episcopus Revaliensis qvondam
huius ecclesie canonicus. M. CC. LXXIX¹.
27. VIII. VI. Kl. Sept.
1282 f. 93v. Anno domini. M. CC. LXXXII. circa meridiem ex-
usta est hec ecclesia².
17. X 1283 XVI. Kl. Oct.
f. 93v. Ob. dominus Jacobus Syoburgh archidiaconus huius
ecclesie anno domini. M. CC. LXXXIII³.
21. XI. 1286 XI. Kl. Dec.
f. 93v. Anno domini. M. CC. LXXXVI. interfectus est rex
Ericus in Fynthorp in Iutia⁴.
30. IX. 1288 *ad Otto 57: Additamenta 82 har Aubølæ i stedet for*
f. 93v. *Nybølæ; saaledes ogsaa oprindelig i Bartholin F, men*
her senere rettet til Nybølæ.
23. IV. 1290 IX. Kl. Maii.
f. 93v. Ob. episcopus Ingvarus anno domini. M. CC. XC⁵.
9. VI. (1290 V. Id. Iun.
el. senere) Ob. domina Cecilia mater domini Iohannis archiepi-
f. 4v. scopi Lundensis, in cuius anniversario distribuentur
due marche per procuratorem sex canonicorum eius-
dem⁶.

¹) Otto p. 54 efter Hamsfort. — Forud gaar notitsen om Livo, cf. ovf. <e. 1170>.

²) Otto p. 55 efter Hamsfort og Bartholin 19.

³) Otto p. 55 efter Hamsfort.

⁴) Otto p. 56 efter Hamsfort og Bartholin 19 efter Liber Daticus Lundensis med dagsangivelse fra Liber Daticus Roskildensis.

⁵) Otto p. 57 efter Hamsfort.

⁶) Cecilie var søster til Peder Bang, biskop af Roskilde 1255—77; hun var gift 1. gang med en ridder, hr. Thorben, med hvem hun havde sønnen Jens Grand, 2. gang med Oluf Torkildsen. Hendes døds-
aar er ubekendt, men kan tidligst være indtruffet 1290, da hendes
søn 1290 15. marts fik pavelig stadfæstelse som ærkebiskop, cf. Dipl.

28. IV. 1290 IIII. Kl. Maii.
f. 93v.

Ob. Iohannes archiepiscopus anno domino. M. CC. XC., qvi contulit mense canonicorum curiam suam in Kattinge¹, ex qva ad anniversarium suum administrabuntur due marche annuatim².

26. VI. 1291
f. 96v.

ad Otto 58: efter Magister tilføj: Iohannes.

4. VIII. 1307
f. 100v.

II. Non. Aug.

Anno domini M. CC. VII. obiit valentissimus ille plenus dierum et bonorum operum, dominus Ioon Litlæ iunior, alterius Ioon Litlæ filius³, qvi dedit mense canonicorum Roskildensium qvinque quartas terre in Møn⁴.

21. I. 1322
f. 106v.

XII. Kl. Febr.

Anno domini. M. CCC. XXII. obiit Petrus Wæthær armiger, filius domini Absolonis Nicholai, qvi contulit decem solidos terrarum in censu, in Rethinggæ⁵, ad altare qvod pater suus supradictus construxit in ecclesia beati Lucii Roskildensis ex parte aqvilonari altaris beate Marie virginis⁶. Cuius vicarius tenetur ad

Dan. 2. rk. III nr. 393—98. Hendes navn nævnes ikke i de senere distributionslister, Otto p. 113—150.

¹) Herslev s., Sømme hrd.

²) Otto p. 58 efter Hamsfort og Bartholin 19 efter Hamsfort og regest efter Liber Daticus Roskildensis.

³) Det er altsaa ikke en fejl af Hamsfort at skrive: alterius Ioon Litle filius, cf. Otto p. 63 note 74. Ion Ionsen Litle var søn af Ion Regmodsen, der tilhørte en sidelinie af Galenslægten med tilnavnet Litle, cf. Adelsaarb. 1893 p. 152.

⁴) Otto p. 63 efter Hamsfort.

⁵) Renge, Stevns hrd.

⁶) Cf. ovf. under 1267 14. II, hvor en gave paa 1 bol i Herringløse af fru Ingeborg af Kalundborg til Fruealtret omtales. Dette var altsaa beliggende i nærheden af Absalon Nielsens alter, hvilket igen i en notits af 1312 28. I, Otto p. 66, angives at ligge »ad parietetem septentrio-

anniversarium ipsius Petri annuatim iii. marcas denariorum, duas inter canonicos in choro, et unam inter pauperes distribuendo¹.

3. X. 1329 V. Non. Oct.
f. 106v.

Anno domini M. CCC. XXIX. obiit dominus Iohannes Ulfsthorp canonicus ecclesie Roskildensis, qvi contulit fabrice ecclesie integrum oppidum, quod dicitur Ulfstorp², in Hornshæreth, ita qvoad anniversarium suum qvolibet anno decem marche denariorum de dictis bonis dabuntur, videlicet canonicis in vigiliis et missa existentibus tres marche denariorum, item vicariis perpetuis et non perpetuis ii. marche denariorum. item pauperibus scolaribus i. marcha denariorum. item communiter aliis pauperibus due marche denariorum. item pro triginta missis per privata altaria dicte ecclesie dicendis due marche denariorum. reliqua reddituum cedant fabrice ecclesie³.

24. III. 1330 *ad Otto 71: Hynd læs Hijnd.*
f. 106v.

nalem ecclesie». -- Det eneste alter, der i kapitlets jordebog 1568 ejer gods i Herringløse, er Altare Primæ, blandt hvis fem gaarde der sidst nævnes en gaard i Herringløse med en kornskyld paa 4 p. (AM. 876 4° p. 329). Dette er i Herringløse den normale afgift af et bols jord, cf. 1331. 23. IV, Otto p. 72, hvor et bol i Herringløse henlægges til en aartid. Afgiften af dette er ifølge anniversarielisten 4 pund korn, Otto p. 115, og i jordebogen 1568 (p. 234) findes der, hvor dette gods skal søges, under Portiones, en gaard i Herringløse med en afgift paa 4 pund korn. Alterets navneforandring skyldes antageligt provst Henriks datering af et «altare beate virginis in medio ecclesie», cf. ndf. 1342 19. V. og Arhnung p. 172—76.

¹) Otto p. 68 efter Hamsfort.

²) Forsvunden landsby, omtales som øde i 1472, cf. Rep. 2. rk. nr. 3164.

³) Otto p. 71 efter Hamsfort.

17. I. (?) XVI. Kl. Febr.
1331 f. 109v. Ob. dominus Pippre canonicus huius ecclesie, anno domini, M. CCC. XXXI¹.
30. 10. 1334 III. Kl. Nov.
f. 109r. Anno domini M. CCC. XXXIII. obiit Iohannes dictus Slauløsæ canonicus et cantor ecclesie Roskildensis, qvi contulit ad fabricam ecclesie eiusdem sex oras terre in Snalstorp², dimidiam marcam terre in Stærkinggæ³, decem et novem solidos terre in Hwalpsisø sundræ⁴. Item psalterium chori novum cum nota, et pulcram arcam ligneam. Item iumenta⁵.
13. II. 1335 Id. Febr.
f. 109v. Anno domini M. CCC. XXX. qvinto, obiit Bondo Strangonis sacerdos canonicus Roskildensis, postea monachus in Sora, qvi dedit ad distribuciones chori dimidium bool in Kundæløse⁶, de qvibus procurator e(a)rundem⁷ dabit ad anniversarium suum. ii. solidos grossorum Turonenses inter canonicos, sex vero Turonenses inter pauperes distribuendos⁸.
19. V. (1342) XIII. Kl. Iun.
f. 4r. Ob. magister Henricus de Nestwed huius ecclesie prepositus, qvi fundavit altare beate virginis et dotavit, qvod est in medio ecclesie⁹. Cuius vicarius suum anniversarium faciet annuatim cum i. marca argenti. Cuius iii. solidi grossorum inter canonicos distribu-
entur. iii^{or} solidi sterlingorum perpetuos inter vica-

¹) Otto p. 72 efter Hamsfort. Hamsfort har: XVI Kl. Iunii 17. V.

²) Snostrup, Ølstykke hrd.

³) Sterkende, Tune hrd.

⁴) Kirke Hvalsø, Volborg hrd.

⁵) Otto p. 73 efter Hamsfort.

⁶) Kyndeløse, K. Hyllinge s., Volborg h.

⁷) e(a)rundem] eorundum *ms.*

⁸) Otto p. 73 efter Hamsfort.

⁹) Magne Imaginis alteret, cf. Arhnung, Rosk. Domk. Hist. p. 172.

rios et alios vicarios qvi anniversario suo interfuerint, unus solidus sterlingorum inter pauperes scolares: et pro uno solido sterlingorum misse pro anima sua celebrantur¹.

16. VIII.
1343 f. 112r.

XVII. Kl. Sept.

Anno domini M. CCC. XLIII obiit magister Petrus Strangonis, cantor huius ecclesie².

6. II. 1345
f. 112r.

VIII. Id. Febr.

Ob. dominus Hermannus Iurstorp huius ecclesie canonicus anno domini M. CCC. XL quinto. qvi contulit ecclesie septem oras cum dimidio solido terrarum in Høygæ³ in Løwæhæreth, ita qvod dimidia pars reddituum fabrice e(cclesie)⁴ cedat, et alia dimidia pars pro anniversario suo annuatim faciendo. Item eidem ecclesie curiam suam in Herslef⁵ in Løwæhæreth sitam, cui adiacent octo solidi terrarum in censu cum silvis et omnibus suis pertinentiis. ita qvod familia predictorum bonorum in Høygæ et Herslef silva utatur pro cremalibus edificiis et sepibus. ac redditus omnes ipsorum octo solidorum terrarum inter pauperes scolares et alios tempore anniversarii sui per procuratorem fabrice ecclesie eiusdem fideliter distribuantur⁶.

¹) Provst Henrik gjorde testamente i Lund 1342 17/5, Erslev, Testamenter 85 nr. 41. I Næstved kloster mindedes han af ubekendt grund 10. april, SRD. IV 293. Men denne angivelse maa vige for den i Liber Daticus sammenholdt med testamentet. Hans dødsaar maa derfor være 1342 og ikke 1343 som Arhning, p. 172 note 172 antager. — Provst Henrik nævnes i distributionslisterne, Otto p. 124, 136 og 149.

²) Otto p. 76 efter Hamsfort.

³) Høng.

⁴) e(cclesie)] eius *ms.*

⁵) Herslev.

⁶) Otto p. 76 efter Hamsfort.

10. IX. **III. Id. Sept.**
 (1350) f. 4v. Anniversarium domini Iacobi¹ episcopi de bonis in Rørbek² et Udlærche³, de duobus solidis grossorum per procuratorem fabrice.
2. X. 1358 **VI. Non. Oct.**
 f. 116r. Anno domini M. CCC. qvinqvagesimo octauo obiit dominus Petrus Thorwordi canonicus huius ecclesie, qvi contulit fabrice duas curias x. solidorum terrarum in censu in Tynngethorp⁴. ita qvod de dimidietate reddituum fiat anniversarium suum annuatim. reliqua dimidietas cedat fabrice. Sepultus est in sepulchro cum avunculo suo preposito Skyelmero⁵.
30. XI. 1359 *ad Otto 80*: Gunnarus Additamenta har narus⁶.
 f. 116r.
13. IX. 1360 **Id. Sept.**
 f. 116r. Anno domini M. CCC. sexagesimo obiit Michael de Ringstadis cantor huius ecclesie, qvi contulit altari beati Michaelis⁷, qvod est in ecclesia beati Lucii Roskildis duas tabernas Ringstadis in foro sitas, et bona sua patrimonialia in Mulsthorp⁸ in Ringstæthehæreth sita, videlicet duas curias, qvarum una habet sex oras terrarum in censu, et alia septem solidos cum dimidio terrarum in censu. patellam suam braxatoriam cum doliis. duos boves. duas vaccas, librum missalem integrum de toto auro, et partem libri missalis de novo scriptam. ita quod vicarius altaris eiusdem faciet anniversarium suum de tribus solidis grosso-

¹) Bisp Iacob gjorde testamente 1350 i maj maaned, Erslev, Testamenter 100 nr. 45. Aartiden omtales heri.

²) Snostrup s., Ølstykke hrd.

³) Udlejre, Ølstykke s. og hrd.

⁴) Tingerup, Merløse hrd.

⁵) Otto p. 79 efter Hamsfort.

⁶) Lakunen sikkert udfyldt ved konjektur i Collectanea F.

⁷) Cf. Arhnung p. 147.

⁸) Mulstrup, Nordrupøster s., Ringsted hrd.

rum annuatim, duobus scilicet solidis grossorum inter canonicos, uno solido sterlingorum inter vicarios perpetuos et non perpetuos, uno solido sterlingorum inter presbyteros, et qvi die anniversarii sui missas dixerint, et residuo solido sterlingorum inter pauperes distribuendis¹.

7. II. 1362
f. 118v.

VII. Id. Febr.

Anno domini M. CCC. LX. secundo, obiit Iohannes Bernardi canonicus et sacrista huius ecclesie, qui contulit ipsi ecclesie bona sua in Walby² in parochia Thors-
torp in Litlehæreth sita, sub hac spe, qvod de dimi-
dietate reddituum bonorum eorundem fiat anniver-
sarium suum annuatim. Reliqua vero dimidietas ce-
dat fabrice. ita qvod de utraque dimidietate per pro-
curatorem fabrice in suo anniversario pro missis di-
cendis solidus sterlingorum erogetur. Item ad altare
beati Martini³ in dicta ecclesia contulit unam curiam
in parochia beati Laurentii, de qva rector ipsius dabit
ii. solidos sterlingorum annuatim inter perpetuos et
non perpetuos, qvi anniversario suo interfuerint. di-
tribuendos⁴.

11. VI. 1363
f. 118v.

ad Otto 82: unam pernam lardi; Additamenta
nam lardi⁵.

16. IX. 1368
f. 117v.

XVI. Kl. Oct.

Anno 1368. obiit Olavus Iohannis cantor Roskilden-
sis, vi^{tus} in dignitate illa. Cuius anniversarium facere
debent abbas et conuentus Ringstadensis per viginti
qvinque annos, annuatim videlicet de duobus solidis
grossorum in ecclesia Roskildensi, pro libris suis de

¹) Otto p. 81 efter Hamsfort.

²) Taastrup-Valby i Smørum hrd.

³) Arhning p. 152—55.

⁴) Otto p. 81 efter Hamsfort.

⁵) Lakunen er uden tvivl udfyldt ved en sikkert rigtig konjektur
i Collectanea F.

iure, qvos ab eo emerent, prout in literis dictorum abbatis et conuentus in cista capituli repositis continetur. Apud ianuam in cymeterio curie cantorie annexe, in qva moriebatur, sepultus est¹.

18. X. 1368
f. 117v. *ad Otto 85: Writsløse, Additamenta har Writløse.*

9. X. <1375> VII. Id. Oct.
f. 5r.

Sollempne anniversarium pro domino rege Walde-
maro, prout annotatur in crastino apostolorum Phi-
lippi et Iacobi², qvia bis in anno hiis diebus tenetur,
celebretur.

4. II. <1383> II. Non. Febr.
f. 4r.

Ob. dominus Olavs archidiaconus Roskildensis qvi
contulit capitulo Roskildensi unum caldarium pro
anniversario suo faciendo³.

15. VIII.
1399 f. 47v.

*ad Otto 95: efter notitsen tilføjer Bartholin i Addita-
menta: Fideliter exscripsi, licet numerus anni scrupu-
lum injiciat, cum tam vetusti temporis, nulla alia anni-
versaria in toto libro reperiantur. Quid si centenarium
numerum scribæ excidisse dicamus⁴.*

22. V. (?)
1408 f. 127v.

XI. Kl. Maij⁵.

Anno domini M. CD. VIII. obiit nobilis et strennuus

¹) Otto p. 84 efter Hamsfort.

²) Cf. Otto p. 88 og note 165.

³) Ærkedegnen Oluf Pedersen nævnes sidste gang i brev af 1381 22/7, Rep. nr. 3330. Hans efterfølger Peder Lykke nævnes første gang som ærkedegn 1385 23/1, Rep. nr. 3463 og var endnu kannik 1382 5/11, Suhm, Hist. af Danm. XIV p. 526. Ifølge en i senere tid forsvunden gravsten i Roskilde domkirke døde han 1383, Løffler, Gravstene i Roskilde p. 92.

⁴) Se indledningen ovf. p. 363.

⁵) Hamsfort har XI. Kl. Iunii. Da Bartholin hyppigt ses at begaa den fejl at henføre kalendas-angivelserne til den maaned, hvorunder de staar, i stedet for som rigtigt til den efterfølgende, er Hamsforts opgivelse antagelig den rette.

miles dominus Iohannes Anderssen de Æsendorp, qui fundavit altare beate Katrine virginis¹ in capella reverendi patris domini Petri episcopi Roskildensis et sufficienter dotavit. Qvod qvidem altare cum bonis et redditibus suis cuidam prebende canonicali in ecclesia Roskildensi qve communiter appellatione Rota nuncupatur annectebat. Cuius anniversarium canonicus eiusdem prebende de una marca argenti, videlicet inter canonicos qui vigiliis et misse interfuerint dimidia marca argenti, inter perpetuos vicarios unus solidus grossorum, inter alios vicarios sex grossos, et inter pauperes unus solidus grossorum diuidendo, faciat annuatim².

22. VIII.
<1410> f. 4v.

XI. Kl. Sept.

Anniversarium domini Abrahe Brodersen³ militis de ii. solidis grossorum per possessorem capelle beate virginis dicti Betlehem in australi turri ecclesie Roskildensis.

9. II. 1412
f. 129r.

V. Id. Febr.

Anno domini millesimo CD. XII. obiit dominus Iosep Iohannis perpetuus vicarius ecclesie Roskildensis. qui contulit pro anniversario suo bona sua in parochia S. Laurentii sita. ita qvod dominus Iacobus Iohannis frater suus, uel dominus Iohannes Petri eiusdem Roskildensis ecclesie canonici, annuatim ii. solidos grossorum de prefatis bonis pro anniversario suo exponant inter canonicos distribuendos. item inter perpetuos vicarios quatuor grossos. non perpetuos iiiii. et inter pauperes

¹) Se Arhnung p. 290—9.

²) Otto p. 98 efter Hamsfort, cf. note 199 efter Peder Olsen.

³) Abraham Brodersen blev henrettet 1410. 1411 17/12 indstiftede dronning Margrete Betlehem kapellet til hans minde, cf. Arhnung p. 293—96. I Liber Daticus er dog kun indført en notits om de penge, der kom til fordeling blandt kannikerne paa hans dødsdag; det samme beløb nævnes i distributionslisterne, Otto p. 124, 138 og 149.

iiii. Ipsis vero Iacobo et Iohanne de medio sublatis. vicarius altaris S. Martini, qvi pro tempore fuerit. anniversarium dicti domini Iosep de premissis bonis, modo qvo premittitur annuatim faciat celebrari¹.

2. II. 1432
f. 135v. IIII. Non. Febr.

Anno domini. MCD. XXXII. obiit dominus Iohannes Petri sacrista canonicus Roskildensis. qvi contulit capitulo Roskildensi i. caldarium de qvatuor lagenis pro anniversario suo².

26. XI. 1434
f. 135r. *ad Otto 108: lakunen findes ogsaa i Additamenta.*

22. II. 1440
f. 135v. VIII. Kl. Marc.

Anno domini MCD. XL. obiit Iacobus Petri huius ecclesie canonicus qvi contulit capitulo unam patellam braxatoriam de decem lagenis pro anniversario suo per procuratorem anniversariorum annuatim perpetue faciendo³.

20. VIII.
1445 f. 138v. XIII. Kl. Sept.

Anno domini. MCD. XL. quinto obiit dominus Iohannes Wøle huius ecclesie canonicus: cuius anniversarium faeiat possessor residencie sue de tribus solidis grossorum propter domos qvas post combustionem in eadem residencia reedificavit et dispositioni capituli assignavit⁴.

25. IV.
<1447> f. 4r. VII. Kl. Maij.

Anniversarium honorabilis viri domini Olavi Martini archidiaconi⁵ huius ecclesie et parentum suorum, quod

¹) Otto p. 99 efter Hamsfort.

²) Otto p. 106 efter Hamsfort.

³) Otto p. 109 efter Hamsfort.

⁴) Otto p. 110 efter Hamsfort.

⁵) Den senere bisp Oluf Mortensen Baden (1461—85). Han nævnes som ærkekegn 1441—48, derefter som provst. 1443 9/11 forpligtede bisp Jens og kapitlet sig til at holde hans og hans forældres aartid paa hans

faciat celebrari possessor residencie archidiaconatus de sex solidis grossorum, vt sequitur distribuendis. ita videlicet qvod canonicis qvi dicto anniversario interfuerint qvatuor solidi grossorum, perpetuis vicariis unus solidus grossorum. non perpetuis vicariis qvatuor grossi, scholaribus superpelli[ci]atis qvatuor grossi et aliis pauperibus qvatuor grossi per eundem possessorem annuatim perpetuis temporibus erogentur, propter edificia lapidea et lignea per ipsum in eadem residentia sumptuose constructa, quam post miserabile incendium acceptavit et reperit penitus desolatam; ac eciam ratione eiusdem residencie terre pomerii, similiter eciam cauleti contigui ipsi curie annexi.

23. VII. 1447 X. Kl. Aug.
f. 138v.

Anniversarium domini Iacobi Iohannis canonici Roskildensis faciat possessor residencie sue de duobus solidis grossorum propter domos qvas post combustionem in eadem residentia reedificavit, et dispositioni capituli assignavit: qui obiit anno domini. M. CD. XL. septimo¹.

dødsdag til gengæld for at han paa egen bekostning havde genopbygget ærkedegnens gaard »med kostelig stenhús og anden god bygning«, Rep. nr. 7379. Senere doterede han st. Birgittes kapel, i hvilken anledning hans dødsdag og dødsaar anførtes i Liber Daticus under 25/8 1485, Otto p. 111. Den ældre forpligtelse til aartid maa han have ændret til at gælde for faderens dødsdag, thi i distributionslisterne anføres en pengesum som stammende fra aartiden for »Martini Iacobi«, Otto p. 120, 135 og 147. Denne Morten Jakobsen og hustru Anna begravedes i domkirken; ifølge deres gravsten døde han 1447, Löffler, Gravstene i Rosk. Kjøbstad p. 95, Otto p. 120 note 79. Efter al sandsynlighed drejer det sig om bispens forældre.

¹) Otto p. 110 efter Hamsfort.